

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Timpuri de pocăință.

Trăim vremuri grele. Și vremurile grele pun la încercare toată puterea de răbdare a omului. Iar omul rabdă, căci de protestat, zadarnic ar mai protesta.

Dar uneori încordarea ajunge până la extrem; omului nu-i mai poți impune privațiuni; răbdarea omului este la capăt. Iată-ne într'un impas. Ce-i de făcut?

Omul — deși ființă cu minte și cu judecată — poate face anumite rezerve asupra forțelor sale sufletești. Ele sunt limitate, și când ele se epuizează, cine este responsabil?...

Am putea ușor raționa în felul acesta; și am putea găsi scuze pentru fapte, cari niciodată nu ar fi scuzate, *dacă anumite criterii nu ne-ar impune alte vederi și altă judecată.*

Într'adevăr omul nostru, care e creștin, creștinul — cu alte cuvinte n'are voie să raționeze așa; el nu poate avea *niciodată* nici chiar ocazia să judece așa! Căci să vedem, cine este creștinul?

Creștinul, care este pribeagul acestei lumi, este purtătorul unui suflet călit în divina învățătură a lui Christos Domnul; pentru el tot ceea ce-i lumesc, efemer este; pentru el suferința are valoarea unui *bun etern*. Departe de a fi o cașnă, suferința este botezul eternității; înșăș religia noastră creștină se 'ntemeiază pe suferință!

Deviza de totdeauna a creștinului este cumpătul în viață și păstrarea echilibrului sufletesc în fața morții. Aceasta este sănătatea morală, a căreia magică rețetă și-o poate da singură credința în Iisus Christos!

Noi nu vorbim decât celor credincioși.

Dar, va zice cineva: au nu sunt și astăzi necredincioși sau puțin credincioși?; acestora cum vorbiți? Acestora întindem filele cărții sfinte, care vorbește de cele mai cumplite suferințe ale celui mai nevinovat; în acestea creștinul găsește razim în desnădejde și suprema justificare a suferinții sale. Acolo se vorbește de suferința lui Iosif cel drept și a lui Iov; au creștinul să nu poată egala o asemenea suferință?

Și creștinul mai știe, că odată, la începuturile creștinismului, mii și mii de mucenici și de martiri au pecetluit cu suferința lor siguranța în biruința lui finală; că grație seninătății, cu cari ei primiau orice suferință și întâmpinau orice tortură, miracolul creștin a devenit o realitate!

Timpurile sunt grele. Dar nu sunt unice aceste timpuri. Ele ne aduc aminte de momente din istoria sfântă, tot pe-atât de grele; ne-aduc aminte de-o pildă de suferințele israelitenilor în pustie, cari în cele mai grele împrejurări nu-și pierd nădejdea în izbăvire, și *Moisi le găsește apă și Iehova mână le dă*. Asemenea se înseninează viața nevinovatului Iosif, fiul lui Iacob, vândut de frații săi; iar Iob cel greu cercat primește binecuvântarea lui Dumnezeu și repunerea lui în starea fericoare de mai'nainte.

Timpurile de suferință sunt generatoarele celor mai îndreptățite nădejdi.

Ca să nu cugetăm la alta, luăm exemplul fiului rătăcit din evangelia Duminecii care vine. Acest tânăr este desmierdat, și câtă vreme se desmiardă, el nu știe decât de traiu bun și de lume. Ce se întâmplă însă când el sărăcește, când ajunge în mizerie? Aci el se regăsește pe sine, se regăsește în toată nemernica sa golătate sufletească. Tot ce a făcut el până

aci, a fost dezastruos pentru suflet. El are de început o operă negativă, de purificare, se *căiește*. Se căiește, regretă păcatele de până aci și e gata să revină la calea cea bună, la calea pe care dealtfel niciodată n'o cunoscuse.

Căința și pocăința lui sunt cel mai îmbucurător indiciu, că suferința îi dăduse o învățătură, că ea îi servise de școală sufletului său sterp și sărac. Întâiul și cel mai greu pas, dar odată făcut, el duce spre adevăratele lumini-suri mântuitoare de suflet....

Timpurile sunt grele, dar nădejdea să nu ne-o pierdem. Să știm însă totuș să folosim aceste timpuri grele, *timpuri de pocăință!*

Trei Ierarhi!

În sufletul omului totdeauna a trăit dorința de perfecționare, de progres și de înălțare morală. Impulsul acesta cu drept cuvânt divin, a dat omului puterea de a lupta, de a se strădui să-și întemeieze o stare mai fericită în viitor, fiecare însă căutând binele după cum îi dicta *credința și rațiunea* lui.

Dar, adevărata lumină, adevărata stare de fericire și perfecțiune morală n'a atins-o, decât Mântuitorul. Direcția și avântul dictate de dânsul sunt cu totul în altă lumină îmbrăcate decât până aci.

Această nizuință de desăvârșire a sufletului omeneșc nu numai că a lămurit-o prin învățăturile Sale înalte ci El a încoronat-o cu faptele Sale.

S'au întâmplat *atunci* mari prefaceri din cari s'au desprins, ca dintr'un astru sateliții, suflete mari, fără prihană, cari au adus până la noi vrednicia acelor timpuri pline de evlavie adâncă și de pioșenie evanghelică.

Sfinții pe cari i-am sărbătorit, astfel de bărbați au fost.

În toate momentele de grea încercare, Dumnezeu trimite atari bărbați, cari inspirați de duhul său, să înțeleagă *rostul vremii* și să aducă mântuire.

Împrejurări destul de critice apăsau biserica atunci, erezii fantastice scoteau capul de pretutindeni, în vreme ce arianismul tindea să cuprindă întreg imperiul, când persecuțiile deveniseră îngrijorătoare, ca din pământ se ridică acești „*Trei sfinți*“, corifei, cari prin bogata lor știință

croesc o nouă epocă în istoria Creștinismului aproape în agonie pe atunci.

Viața acestor „*Trei*“, este așa strâns legată, încât amintind pe unul îți vin în minte și ceilalți doi. O separațiune între ei nu s'ar putea face. Erau dealtfel și prieteni, erau aproape comuni în idei, în fapte, având de luptat cam cu acelaș fel de greutate. Viața lor întreagă nu tu decât o luptă continuă contra *himerei* care încercă să se întroneze în imperiu. Cultura lor, scrierile lor, cuvântările lor formează gloria literaturii creștine. Moralitatea, convingerea, polemica, sunt caracteristica scrierilor lor.

Căderea lor în atari timpuri de vitregie ar fi însemnat căderea Bisericei. Fără nici o considerație au călcat în picioare orice prejudeție, ajungând a înfrunța chiar pe împărați. Ca să câștigi însă lupta, îți trebuie viața neîntinată, curăție morală!

Vasilie, Grigorie și Ioan erau oameni superiori, meritele lor personale erau neîntrecute. Toți trei au fost clerici, neavând numai o cultură specific teologică, ci își aveau însușită toată cultura profană păgână. Ca Filosofi și Oratori erau neîntrecuți, ca oameni erau plini de demnitate și modestie, cari se îmbinau într'o armonie desăvârșită, calități cari au străbătut veacurile ajungând până la noi.

Deși săraci în „*cele de jos*“ au perfecțiunea în „*cele de sus*“, făptuind astfel o totală prefacere a timpurilor, cu drept cuvânt însușindu-și înaltul supranume de „*ai lumii mari Dascăli și Ierarhi*“, mari în cultură, mari în fapte, mari în virtuți.

Așa au fost cei „*Trei Ierarhi*“.

Vremea s'a scurs...., astăzi din nou s'au ivit păcatele pe cari cei Trei Părinți le omorâseră pe timpul lor. Veacul își trâmbețează necredința. Pe noi slujbașii Domnului, miniștrii ai sfințelor altare, umbra lor ne mustră și parcă din vecinicie, glasul lor ne cheamă la datorie, îndemnându-ne a relua cărările dragostei și respectului pentru *apostolie*. Altel..., mergem la ruina morală și duhul vremii ne va cuprinde în mrejele sale.

Poiana, Sfinții Trei Ierarhi.

Dimitrie Anuțoiu
preot.

Prea Sfințitului Grigorie al Aradului*)

Evoluția peisajului.

Traducere din John Ruskin (din engleză)

Îți simt și azi sărutul buzelor aprinse...
Dulcimi necunoscute tot sufletu-mi cuprinse;
Simțiam că ceva tainic prin sfântul sărutat,
Ceva din Duhul sfânt în mine s'a vărsat...

Simțiam că 'n cutioara inimei aprinse
Un Gheorghe, și un Grigorie de-odată răsărise:
Un vechi coleg de școală un trup superb de-oltean
— Împreunați la una în „Seminarul Andreian“ —;
Ear celălalt vlădică, un paznic ne'nfricat,
Ce Pronia cerească la Vest l-a așezat.

Ce sfânt moment a fost! ce mare fericire!
Ca după zeci de ani de lungă despărțire,
Să ne 'ntâlnim la una în raiul nost' visat,
Tu 'naltule vlădică, eu preot dela sat,
Că tu să porți în mână isbăvitoarea cruce...
Să 'mi văd visatul Rege la buze că o duce!

Când m'ai poftit cu tine în scurta-ne primblare
Pe-asfaltul dinaintea porții-episcopale,
O îngâmfare surdă uia 'n sufletul meu:
„Mă plimb și eu odată la braț cu 'n arhiereu“...

Dar' clipă neuitată a fost la despărțire!
Eu nu credeam că 'n tine să fie așa iubire,
În hainele ținute atâta umilire:
Să puni sărut de frate pe spâna față-a mea.
— Îți simt și azi sărutul, bogata barbă-a ta —

Cum uremea trece... trece... cum anii fug'napoi...
Pe marea vieții acestei văslit-am și noi doi,
Tu'n înfrânări și muncă vlădică luminat
Și eu trăit-am viața'n mocirla dela sat.

Diacon când tu fost-ai în „Foaia Diecezană“
S'a întâlnit adesea modesta noastră peană;
Colaborai adesea tu'n sborul spre noroc,
Când eu scriam la versuri sub „Iosif Delaglob“.

În România-Mare, în raiul nost' visat
— Când îți admir azi munca de tigru ne'nfricat —
Apune Gheorghe 'n suflet, ca 'ntr'un mormânt uitat!
Grigorie vlădica se 'naltă ne'ncetat.

1930.

Iosif Delaglob.

Peisajul în sine abia pare să fi exercitat vre-o influență mai puternică asupra vreunei națiuni păgâne sau vreunui artist păgân. Decâteori anticii fac aluziune la câte-o scenă din natură, o fac sau din punctul de vedere al agriculturii cu felul de a simți pe care-l are un bun țaran din Scoția sau în mod sensual în bucuria pe care o încearcă văzând lumina soarelui sau umbra, simțind răcoarea vânturilor sau mirosurile dulci; cu frică în teama lor mai mult vulgară de stânci și de deșerturi în comparație cu confortul orașelor sau în fine cu superstiție în personificarea sau îndumnezeirea puterilor naturale, îndeobște cu multă degradare a impresionabilității lor, ca în fabulele lui Ulise când acesta primește în saci vânturile dela Eol sau în ale ciclopilor cari făuresc fulgeri pe o nicovală ascuțindu-le la capăt. Ici colo vom găsi de bunăseamă manifestări mai slabe ale unei sensibilități mai înalte mai ales, după cum cred, la Plato, Eshil, Aristofan și Vergil. Omer cu toate că în epitele sale tratează peisajul mereu cu totul grafic, întrebuințează aceleași epitete pentru stânci, mări și arbori dela un capăt al operii sale până la celălalt evident fără cel mai mic interes față de lucrurile de felul acesta. Absența senzației cu privire la aceste subiecte în masa scriitorilor păgâni e deosebit de penibilă.

Vom găsi pedealtăparte că limbajul biblic se distinge cu desăvârșire de orice altă literatură veche prin plăcerea ce-o găsește în tablourile naturii și că Dumnezeu în comunicările lui cu poporul său a socotit cu dinadinsul astfel ca să trezească această sensibilitate în dânsul. Eșind din valea monotonă a Egiptului poporul lui Israel s'a trezit deodată în mijlocul celui mai puternic peisagiu de munte în peninsula arabică; iar acel peisagiu se asociază în mintea lui cu imediata manifestare și prezentă a puterii divine, așa că munții se imbracă în cugetul lor în hainele unei deosebite sfințenii, pecând urmașii lor, fiind așezați în țara ce eră pe atunci una dintre cele mai plăcute părți ale lumii acoperită cu o vegetație strălucită, având ca hotar marea pedeoparie iar pedealtăparte la nord „frumosul munte“ al

Notă. John Ruskin (1819—1900) a arătat încă din copilărie aplicări spre poezie și spre desene. Religiozitatea profundă, iubirea naturii, priceperea fină a formelor, gândirea filosofică sunt trăsăturile caracteristice ale geniului său. Scrierile sale asupra picturii, arhitecturii și asupra economiei politice se disting printr-o metodă subiectivă impresionistă acărei coeziune zace mai mult în unitatea religioasă-morală a personalității sale artistice. Ca profesor la Universitatea din Oxford a ținut prelegeri mult apreciate asupra diferitelor ramuri artistice. Fragmentul de față e luat din opera sa „Prelegeri asupra arhitecturii și picturii“.

*) Cu ocazia sărbătorilor Astrei la Caransebeș, Prea Sfințitul întâlnindu-și vechiul coleg de seminar, frățeste înbrățișându-l, l-a sărutat.

Libanonului, la sud și la est deșerturi, acărora golicione prin contrast măreau simțul pentru perfecțiunea frumosului în țara lor proprie, deveniră prin mijloacele acestea și pentru că Dumnezeu atinsese inima lor cu propria sa mână, sensibili la chemarea peisajului din natură în așa grad ca nici un alt popor din acele timpuri. Iar literatura lor e plină de expresiuni cari nu numai ne mărturisesc simțul viu al puterii naturii asupra omului, ci arată acea simpatie cu însași lucrurile din natură ca și când acestea ar avea duh omenesc, care e caracteristica deosebită a iubirii adevărate față de lucrurile făcute de Dumnezeu. Considerați expresiuni ca și acel gingaș și splendid vers în Isaia ce vorbește despre cedrii din munți cari se bucură de căderea regelui asiriei. „Da, brazii se bucură de căderea Ta și cedrii Libanului spunând că decând Te-ai prăbușit Tu în groapă nu s'a mai suit nimenea împotriva noastră ca să ne doboară“. Vedeti ce simpatie e aicea parcă cu inima copacilor înșiși. Deasemenea și în cuvintele Mântuitorului în personificarea crinilor „Ei nu muncesc nici nu țasă“. Considerați expresiuni de felul acesta ca „Marea a văzut aceasta și a fugit, Iordanul a curs îndărăt munții săriau ca berbeci iar delușoarele ca miei“. Incercați de găsiți ceva analog în scrierile profane. Și apoi însemnați-vă bine că întreaga carte a lui Iob pare că s'a scris și s'a așezat în volumele cărților inspirate mai ales ca să arate valoarea istoriei naturale și puterea ei asupra inimei omenești.

În punctul central de înflorire a poporului iudeu avem apoi pe cel dintâi mare naturalist pe care l-a cunoscut vreodată lumea, pe Solomon căruia nu i-a fost îngăduit ce e drept să anticipeze pe calea scrisului descoperirile timpurilor moderne dar care a înzestrat astfel încât să ne arate că înțelepciunea divină se manifestă atât în cunoașterea isopului care răsare din zid cât și în speculațiunile de natură politică și filosofică.

Cărțile vechiului Testament atât de deosebite de toate celelalte scrieri antice au fost preparate astfel pentru o influință de durată vecinică asupra omenirii și în sfârșit Christos însuși, pildă concludentă pentru purtarea și cugetarea oamenilor, își petrece aproape întreaga viață pe câmpii, pe munți sau la țară în satele mici ale Iudeei și chiar în scenele de încheere ale vieții sale nu vrea atât de mult să doarmă în lăuntru zidurilor Ierusalimului ci rămâne în micul sat al Bethfaghei pornind dimineața pe picioare și reîntorcându-se seara prin aleele pacinice ale Muntelui Olivilor spre și dela munca sa de învățatură în templu.

Astfel reiasă în mod firesc atât din tonul general și din învățătura Scripturii cât și din pilda Domnului Nostru însuși, că pretutindenea unde s'a predicat și s'a primit creștinismul, s'a deșteptat un interes imediat față de lucrurile create de Dumnezeu precum se văd ele în lumea naturii și prin urmare aceasta este *a doua caracteristică* universală și distinctivă a artei creștine, în deosebire de toate operele păgâne, *cea dintâi* (arta creștină) fiind o spiritualitate deosebită în concepția sa despre forma umană preferând sfințenia expresiunii și tăria caracterului frumuseții trăsăturilor sau a trupului; iar *a doua*, după cum am zis, predilecția ei intensă pentru obiecte naturale — animale, frunze și flori — aducând cu sine o transformare imediată a ornamentației păgâne rea și fără viață în priveliștea vie a naturii.

D.

Prof. Constantin Rudnean: religia islamică.

Proaspăt eșită de sub tipar, broșura profesorului Constantin Rudnean *religia islamică* are destule calități ca să se impună plăcut nu numai omului de știință specializat, ci oricărui cartea i-ar pica în mână.

Îngrijita broșura de 32 pagini cuprinde un mănunchiu de prețioase și obiective considerații asupra religiei *ultimului profet, reformatorul unei religii păgâne, Mohamed*.

Este o lucrare istorico-critică și... polemică.

Personalitatea lui Mohamed, profetul răsărit din umbra templului Caabei, unde neamul său, al Coreișților, poate îngrijea mai mult decât *de trebuințele religioase ale templului*, — e bine conturată și aduce aminte de unii din profeții noștri.

Și dacă închinătorii templului Caabach n'aveau acea suprafirească și istorică pregătire pentru primirea profetului lor, aveau în schimb vecinătatea noii religii creștine, care pătrunsesse fie în adevărata ei haină, fie mai degrabă desfigurată de arieni, nestorienii și monofizții...

Nemulțumit de vechea și grosiera religie a coreligionarilor săi, impresionat de noua religie care avea destule motive ca să se impună, Mahomed, fire meditativă de orient se simți de grabă *chemat* să dea o nouă orientare religioasă poporului său, o religie nouă. De fapt religia lui Mahomed nu este o religie nouă. Monoteismul nu apare mai întâi la el. Nici credința în viața de apoi nu este proprie mohamedanilor. Totașa fatalismul. A fost și este în orient; firea omenească îl are acolo țesut

în structura lui psiho-fizică; Mahomed l-a aflat în religia lor veche, și nu s'a putut desbăra de acesta...

Asupra fatalismului se insistă poate prea puțin în această broșură.

Părțile din Coran, „suretele“ sunt nimerite citate, și mai ales e interesant cum privesc credincioșii lui Mahomed economia mântuirii noastre, a creștinilor. E ciudat peste tot, că ei se ocupă în Coranul lor de Iisus Christos. Firește, după ei, nu este Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu adevărat.

Mohamed, oriental prin excelență, nu se poate totuși înălța la sferele de puritate ale religiei creștine.

Poate și împrejurarea că a fost căsătorit, în orice caz caracterul războinic al nației sale l-au dus cu gândul la raiul sensual; cu făgăduinți nețărâmurite pentru cei cari mor în războaie. Nesmintit că iadul cu focul lui mistuitor, e zugrăvit în culorile cele mai înspăimântătoare.

Despre toate acestea pomenește broșura amintită, neomițându-se nici importanța *tradiției* pe lângă învățătura *Coranului*.

Stilul broșurei este ușor. Frazele scurte, au ceva din caracterul verseturilor biblice.

Autorul, care de altfel este bun prieten al Bibliei, nu scapă din vedere să-și arate preferința și chiar dragostea lui pentru învățătura cuprinsă în ea, pentru creștinism.

Creștinismul nu s'a lătit cu sabia, ca mohamedanismul. Acestuia îi lipsește misticismul creștin. „Religia islamică e specifică spiritului semitic: monoteistă, separatistă, lipsită de misticism“... sunt cea mai lapidară și justă caracterizare a mohamedanismului...

„Datoria creștinilor e să-i atragă tot mai mult și să-i încreștineze... să le descopere sublimitatea și dragostea creștină. Și'n momentul când vor cunoaște-o... Mohamed va fi înlocuit cu Christos, Coranul cu Biblia, care conține *adevărul, frumosul și dreptatea*“.

Caracterul acesta polemic care nu scade prestigiul lucrării, dă cel mai elocvent atestat autorului ei!

Predică la Dumineca Vameșului și a Farizeului.

.....tot cel ce se înalță pe sine se va smeri; iar cel ce se smereste se va înalța“.

Luca 18, 14.

Iubiți creștini!

Abia au trecut sărbătorile Nașterii Domnului, a Tăierii împrejur și a Botezului Lui, sărbători cari deschid calea propoveduirii Mântuitorului, sărbători, cari fac, ca

tot omul să se bucure, să se veselească și să prăznuiască plin de fericire în sânul familiei sale; când iată-ne ajunși în fața unui lucru nou pentru noi, în fața unui period nou pentru noi, în fața perioadei Triodului, care începe în ziua de azi și ține până 'n sfânta și luminata ziua Invierii Domnului nostru Iisus Christos. Și prin ce se deosebește acest period de celelalte perioade ale anului? Se deosebește acest period de celelalte ale anului prin aceea, că acest period este acela, care face pregătirea, și 'n cursul cărui, period se 'ntâmplă cea mai mare și 'nsemnată operă mântuitoare pentru noi, care operă culminează în patimile, moartea și învierea Mântuitorului nostru. Și tocmai pentruca această cea mai mare sărbătoare a creștinătății să fie serbată cu demnitate, creștinul trebuie să se pregătească sufletește într'un mod deosebit de cum se pregătea pentru serbarea altor sărbători. Această pregătire se începe în ziua de azi și se caracterizează printr'o viață mai pronunțat religioasă-morală, printr'o viață mai bogată în fapte bune, în milostenii, printr'o pocăință adevărată. Pentru aceea și cântă biserica de azi începând: „Ușile pocăinții“... Se mai caracterizează acest period printr'o umilință față de Dumnezeu, care te face de multe ori să-ți și plângi păcătoșenia și nimicinicia față de El.

Iată pentruca în fruntea acestui period se cetește Evanghelia vameșului și a fariseului, care ne pune în față un om trufaș chiar și în rugăciuni — pe fariseu, și un păcătos umilit — vameșul — care s'a întors îndreptat la casa sa.

Să pûnem față 'n față fariseul și vameșul din sf. Evanghelie de azi, să cercetăm felul de rugăciune al unuia și al celuilalt; și să vedem, care rugăciune este bineplăcută înaintea lui Dumnezeu și pentru ce? Acesta mi va fi subiectul predicii mele, pe care vă rog să o ascultați cu luare aminte!

I.

Iubiți credincioși!

Privind numai în sf. scriptură, în persoana fariseului din parabolă, par'că vedem înaintea ochilor noștri sufletești, un om mândru, încrezut prea mult în faptele lui cele bune și 'n purtarea lui bună, un om sigur de aceea, că este plăcut înaintea lui Dumnezeu. Îl vedem cum intră trufaș în biserică și merge la locul cel mai de frunte de unde nu vede pe nimeni bine, fără numai în culori negre. Toți sunt păcătoși, toți sunt răi înaintea lui, numai el este bun și plăcut lui Dumnezeu. La toți privește cu dispreț, nimenea nu este bun fără numai el, căci el se roagă din gură așa: „Dumnezeule mulțumesc-Ți că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, desfrânați, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori în săptămână, dau zeciuală din toate câte câștig“.

(Luca 18, 11-12).

Îl vedeți cât este de trufaș, căci nu numai în fața oamenilor, ci și 'n a lui Dumnezeu se laudă, că este drept, că postește și că dă zeciuală. El nu recunoaște

în truția lui, că toate acestea nu le-ar putea face, dacă nu ar avea putere de sus; și unul ca acesta n'are în vedere cuvintele Mântuitorului care spune: „Iar tu, făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta. Ca să fie milostenia ta într-o ascuns... Și când te rogi, nu fii ca fățarnicii, că iubesc în adunări și în unghiurile ulițelor stând să se roage, ca să se arate oamenilor. Amin zic vouă, că își iau plata lor”. (Matei 6, 13-6). Rugăciunea fariseului din Evangelia de azi, nu izvoarește dintr-o necesitate internă — așa cum ar trebui să fie orice rugăciune — ci dintr'un dor de a se arăta oamenilor, cât este de credincios; dintr'un dor de mărire, pentru a câștiga vază înaintea oamenilor. El nu se roagă „cu Duhul și cu adevărul” (Ioan 4, 24), cum cere Iisus Christos dela oameni să se închine înaintea lui Dumnezeu, Care „Duh este”. Fariseii — și toți cari se roagă ca dânșii — sunt aceia, către cari se adresează Mântuitorul cu cuvintele de mustrare: „Vai vouă Carturarilor și Fariseilor fățarnici! Că vă asemănați mormânturilor celor văruiate, care din afară se arată frumoase, iar dinlăuntru sunt pline de oasele morților și de toată necurăția. Așa și voi: din afară vă arătați drepti oamenilor iar dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și fărădelege”. (Matei 23, 27-28). „Șerpi, pui de năpârce, cum veți scăpa de judecata gheenei?” (Matei 23, 33). Iată pe acest fariseu, fiindcă s'a înălțat prin rugăciunea sa, smerit înaintea lui Dumnezeu, Care cu cuvinte aspre îl mustră pentru fățarnicia lui.

Noi iubitorilor, să ne ferim de mândria fariseului, pentru a nu ne smeri și noi ca el; și să ne ferim, fiindcă „începutul păcatului este mândria” (Sirah 10, 15) iar „Domnul celor mândri le stă împotriva”, spune sf. Apostol Iacob (Iacob 4, 6).

II.

După ce am văzut rugăciunea fariseului și întreaga lui atitudine în biserică, să vedem cum a intrat vameșul în biserică și cum s'a rugat el? Vameșul, un păcătos, urgisit și urât de toată lumea, conștiu de nimiciniția sa față de Dumnezeu, intră în casa lui Dumnezeu — în biserică — smerit, blând, umilit și parcă-l vedem cum se așează departe de „scaunlele cele mai de sus în sinagoguri” (Matei 23, 6) și „nu vrea nici ochii săi la cer să-l ridice, ci își bătea pieptul său zicând: Dumnezeuule, milostiv fii mie păcătosului”. (Luca 18, 13) Așa se ruga vameșul. Și se ruga așa, fiindcă el a recunoscut, că este într-o toate atârnat de Dumnezeu, că este nedesăvârșit și păcătos. Vameșul Evangeliei de azi, care se ruga așa, cu adevărat din inimă „cu duhul și cu adevărul”, a fost pătruns de virtutea umilinței, care virtute fiecare creștin trebuie să o aibă, care voește să-și mântuiască sufletul, „căci fără umilință nu există lucrarea grației dumnezeiești”,*) ceeace ne adevărește sfânta Scriptură atunci când spune: „Dumnezeu..... celor umiliți le dă har” (I. Petru 5, 5). La umilință ne

indeamnă și Mântuitorul Iisus Christos, căci ne zice: „Învățați dela Mine, că sunt blând și smerit cu inima”. (Mat. 11, 29) Dar Mântuitorul nu ne învață numai cu vorba, ca să fim umiliți, ci și cu fapta. Nașterea Lui în peșteră, oare nu-i un exemplu de umilință; El, Care ar fi putut să se nască în palate bogate, Dumnezeu adevărat fiind? Întreaga Lui viață, simplă și plină de persecuții, pe cari le-a suferit cu răbdare, oare nu este exemplu de umilință? Dar patimile și moartea Lui, nu sunt pentru noi exemple de umilință? Pentru aceia și sfântul Apostol Pavel spune despre Mântuitorul Iisus Christos, că: „S'a deșertat pe Sine, chip de rob luând, într-o asemănarea oamenilor făcându-se. Și cu închipuirea aflându-Se, ca omul, S'a smerit pe Sine ascultător făcându-Se până la moarte”. (Filip 2, 16-7) Maica Domnului, Fecioara Maria, pentru umilința sa, s'a învrednicit a fi Născătoarea de Dumnezeu, căci a zis „iată roaba Domnului; fie mie după cuvântul tău”. (Luca 1, 38)

Sfinții Apostoli, pentru Evangelia care o propovăduiesc, nu se mândresc înaintea oamenilor, ci spun: „cu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt”. (I. Cor. 15, 10) Aceasta o fac, recunoscând, că toate ce le au, dela Domnul le au; o fac cuprinși de umilință adevărat creștinească.

Sfinții Părinți ne îndeamnă categoric la umilință. Nu vă voiu cita decât pe Sfântul Grigorie cel mare, care zice: „Fie faptele tale de altminteale bune, totuș nu sunt de nimica, dacă nu purced din umilință.”

Și dacă Mântuitorul Iisus Christos prin cuvinte și fapte ne îndeamnă la umilință, sfinții Apostoli și Părinți tot așa, noi ce trebuie să facem? Trebuie iubii mei să urmărim cuvintele și exemplele lor, căci numai așa ne vom întoarce și noi „mai îndreptați la casa noastră”, așa precum a făcut-o vameșul din sfânta Evangelia de azi, care pentru că s'a smerit pe sine înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, s'a înălțat prin fapta aceasta înaintea lui Dumnezeu.

Iubiți creștini!

Examinând lumea de azi prin prisma parabolei vameșului și a fariseului, vedem că foarte puțini sunt de aceia, cari sunt ca și vameșul — umiliți, aplecați în fața oamenilor și a lui Dumnezeu — și foarte mare este numărul acelor, cari sunt ca și fariseul: trufași, mândri, semeți, disprețuitori față de toată lumea. Cei mai mulți azi nu fac altceva, decât vânează din mândrie după posturi, din ambiția de a fi mai mult decât vecinul, din ambiția de a fi mai sus pus decât de aproapele, pentru a putea spune ca și fariseul: „Dumnezeule, mulțumescu-Ți, că nu sunt ca și ceilalți oameni”. Cei mai mulți doresc și aleargă după onoruri lumești, nebăgând în seamă: „că tot cel ce se înalță pe sine se va smeri”. Nu numai față de oameni se poartă unii ca aceștia mândrii și trufași, ci și față de Dumnezeu, în Casa Lui, — în biserică. — Câți nu sunt cari intră în biserică ca și fariseul și se roagă tot ca el?

*) Dr. G. Dragomir, manual de teologie morală pag 122.

Noi iubitorilor, să nu fim ca și fariseul, ci față de toți oamenii să fim blânzi, umiliți, îngăduitori, căci numai așa vom da dovada că suntem creștini buni. Să fim smeriți față de toți, deoarece: „Capul plecat nu-l taie sabia”. Această umilință a noastră să se arate mai ales față de Dumnezeu, ale cărui creaturi suntem și recunoscându-ne nimicnicia față de El, să avem pururea înaintea ochilor umilința vameșului din această parabolă — și aceasta mai ales acum în timpul acesta de pregătire pentru serbarea Învierii Domnului, ca să ne întoarcem îndreptați la casa noastră și să nu necinstim jertfa de pe cruce a Mântuitorului Iisus Christos.

Ca și creștinii buni, să ne aducem aminte pururea de cuvintele Mântuitorului care spune: „că tot cel ce se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește, se va înalța”. Astfel făcând, desigur n'ar fi atâta ceartă, neînțelegeri între oameni și vom fi fiu bineplăcuți ai lui Dumnezeu, a căror plată aici pe pământ este fericirea temporală, iar dincolo, fericirea vecinică, ca și care: „ochiul n'a văzut, nici urechea n'a auzit nici la inima omului nu s'a suit. (I. Cor. 2, 9) Amin.

Liviu Surleașiu
par. ort. rom. Jebel.

ȘTIRI

Locale.

Luni am avut prilejul să ascultăm mult instructiva conferință a D-lui Profesor I. Bogdan-Duică despre *Vasile Alexandri și poezia populară*. Poezia noastră populară este cel mai firesc și bun atestat că suntem un popor cultural. Cel care s'a ocupat cel dintâiu și mai mult de această comoară sufletească a fost poetul Vasile Alexandri. Despre acesta se zice că a câștigat, cu opera sa populară al doilea război al independenței. Conferențiarul susține, că dimpotrivă cel dintâi război l-a câștigat Alexandri, între anii 1853—1860, când o bună parte din poeziile lui populare erau traduse și cunoscute în Occident, mai ales în Franța. În felul acesta serviciul ce îl făcea Alexandri și poezia noastră populară, era imens. Dincoace de munți se ocupă câțiva profesori sași de opera populară și de folklor; prin mijlocirea lor ne cunoaște Germania; deasemenea — fără îndoială prin frații Grimm — și scriitorul Wilhelm de Kotzebue. În Anglia am ajuns să fim cunoscuți grație unui anumit Stanley. Conferențiarul ne spune că într-o vreme se cerceta dacă poezia noastră populară are anumite motive pe cari le prezintă de pildă cea germană; aflându-se aceste motive și la noi, caracterul său internațional era recunoscut. Cu alte cuvinte, spre scopul acesta poezia noastră din popor servea de criteriu științific.

Consfătuirea ierarhilor din mitropolia Ardealului. În ziua de 20 Ianuarie a. c. s'a ținut la Sibiu o consfătuire a ierarhilor din Ardeal și Banat. Au participat: I. P. S. Arhiepiscop și metropolit Nicolae al Sibiului, P. S. Episcop Roman al Oradiei, P. S. Nicolae al Clujului și P. S. Grigorie al Aradului. P. S. nostru Episcop neputând lua parte la consfătuire, printr'o adresă către I. P. S. Metropolit, în care a comunicat imposibilitatea călătoriei la Sibiu, și-a expus părerile și propunerile sale în chestiunea bugetului; a delegat la această consfătuire pe Prea Onoratul Domn Protopresbiter Romul G. Ancușa consilier referent eparhial.

Consfătuirea a avut de obiect situația grea creată Bisericii noastre pe urma reducerilor bugetare.

Consistor metropolitan. Pe ziua de 20 Ianuarie a. c. s'a convocat o ședință a Consistorului metropolitan. Între alte obiecte la ordinea zilei, Consistorul s'a ocupat de reducerile bugetare. Arătându-se situația grea ce s'a creat Bisericii noastre prin aceste reduceri — reduceri dela cari în măsură echitabilă nimeni nu se dă îndărăt, dar cari fiind peste măsură de oneroase pentru Biserică, aduc o îngreunare și chiar o stinjenire a activității sale — s'a hotărât să se roage Episcopatul ca să intervină pentru repararea situației. De notat este deasemenea duiosă parentare a membrilor decedați ai Consistorului metropolitan P. S. Arhieru, vicar episcopesc Filaret Musta și Dr. Aurel Lazar dela Oradea-mare.

Fundațiunea Gojdu. Reprezentanța fundațiunii „Emanuil Gojdu” s'a întrunit Miercuri în 21 Ianuarie cor. în Sibiu și sub prezidiul I. P. S. Metropolit Nicolae a ținut ședință. Ocupându-se de situația actuală a fundațiunii, reprezentanța a hotărât să accelereze demersurile necesare pentru punerea sa în posesiunea averii fondatorului — care avere se află în întregime în Budapesta. Tot în această ședință s'a purces la alegerea unui membru nou în locul decedatului Avram Berlogia. A fost ales consilierul nostru eparhial, membru al congresului național bisericesc Dr. George Dobrin.

Ședință festivă. Societatea de lectură „Ioan Popasu” a studenților teologi din Caransebeș a aranjat, în cadre școlare, la sărbătoarea „Sfinților Trei Erachi” o ședință festivă, având următorul program:

1. Cuvânt de deschidere, rostit de președintele societății, Prof. Ioan David.
2. Vorobchievici „Psalm 149” exec. de corul soc.
3. „Rolul bisericii în viața neamului nostru” disertație de vice președ. societății, Aurel Gh. Mihailoviciu an IV.
4. Mandicevski „Psalm 100” exec. de corul soc.
5. Nic. Roman „Început de crez” poezie decl. de Titus V. Popa an III.
6. I. Vidu „Calcă Române” exec. de corul soc.
7. F. Adam „Iisus” exec. de corul societății.

† **Generalul Henri Berthelot.** Marele prieten al României, generalul Berthelot s'a stins din viață, Miercuri în 28 Ianuarie. Generalul moare în vârstă de 71 de ani din cauza unei infecții generalizate. În decedatul, Franța pierde un ostaș de elită, iar țara noastră un cetățean de onoare, care în vremuri grele i-a fost organizator militar și prieten devotat.

Din semnele vremii. Deunăzi pe stradă mă oprește cineva în loc și mă întreabă n'am să-i dau ceva lucru. „Și nici nu știți cine ar avea”. „Nu — zic eu — dar vezi și întreabă, poate găsești undeva”. Cu ochii stânși, cu fața palidă, tremurândă, bietul om se depărtă ca o nălucă. Vântul de iarnă îi flutura straiul slăbuț din spate și aduse până la urechile mele aceste pline de înțeles cuvinte: Mein Gott!

Judecătoria rurală Teregova.

Nr. 4727/1930 exec.

Publicațiune de licitațiune.

Subsemnatul portărel judecătoresc aduc la cunoștință publică în senzul legii articolul LX din 1881 §. 102 respective XLI din 1908 § 19, cum că lucrurile următoare ș. a.: 1 dulap cu furnier de fag, 2 noptiere cu placă de marmură, 2 paturi de brad, 1 lavabo de lemn cu cutie, 2 mese de lemn fasoane cu furnier, 1 canapea veche cu teluri, 1 mașină de încălzit de tuci, 1 dulap de lemn fasonat furnier înpletit, 3 scaune de lemn cu răzumătoare înpletit și fund, 1 scaun de lemn cu fundul înpletit, 1 bucată plapumă cu dos de lână, 1 plapumă cu dos de mătăasă, 5 perine cu fulgi de găscă, 1 plapumă de bumbac, 3 saltele cu păr de africa, 2 soniere de sârnă, 1 strani de lână, 8 perine cu fulgi de găscă, 4 saltele cu păr de africa, 2 dulapuri de lemn de brad, 1 masă de lemn cu saltar, 1 lavabo pentru spălat cu etajieră și placă de marmură, 1 măsuță de lemn rotundă, 1 canapea de lemn cu răzumat, 1 pian cu coadă marca din Viena, 1 piele de urs lucrată, 1 etajieră pentru cărți, 1 masă (birou) cu șase saltare, 1 masă de lemn rotundă, 8 scaune cu răzumătoare înpletite, 1 scaun balansor înpletit, 1 piele de urs lucrată, 1 scaun mic cu fundul înpletit, 2 dulapuri unu mic unu mai mare, 1 oglindă cu ramă de lemn, 1 oglindă cu ramă de bronz, 1 sobă de încălzit, 1 masă de lemn pentru bucătărie, 1 bancă de lemn, 1 ceas rotund de perete, 2 strane de lână, 1 canapea veche, 1 masă de lemn cu saltar, 2 lăzi de lemn, 1 masă de bucătărie, 1 stelaș pentru bucătărie, 1 mașină de gătit tinichea și tuci, 33 metri covor 35 cm. lat, 2 strane de lână, 1 pat vechi, 1 troacă de lemn pentru spălat, 1 cufăr de lemn, 1 căldare de aramă, 1 oală de tuci, 1 porc negru, 1 scroafă, 1 trăsură de terioată, 1 butoi țuică în cantitate de 200 litri cu tărie de 25%, 1 vas circa 100 litri răchju cu tărie de 25%, care în urma decisisului Nr. 4421 din anul 1930 al judecătoriei rurale Teregova s'au executat în 9 Decembrie 1930 în favorul executatului „Craina” Inst. Cred. S. P. A. din Teregova repr. prin avocatul Dr. Pavel Iliescu din Teregova înpotriva executatului locuitor din comuna Cornea pentru încasarea capitalului de 19400 lei și acces. prin execuție de aco-

perire și cari s'au prețuit în 78360 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni pe baza decisisului Nr. 4727/1930 al judecătoriei rurale din Teregova se fixează termenul pe ziua de **14 Februarie 1931 orele 15 în Cornea** la domiciliul lui Petru Boedin, toți care au voe de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea acea, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretensiunea care e de încasat face 19400 lei capital, dobânzile cu 15%, socotind din 10 Noemvrie 1930 iar speșele până acum stavirite de 4709 lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alți și aceștea și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului XLI din 1908 § 20.

Teregova la 26 Ianuarie 1931.

Deleg. jud.
Stefan, imp.

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș

Nr. Port. 726 1930.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908 prin aceasta public, că în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 6707/1930 efeptuindu-se execuțiunea la 20 Noemvrie 1930 în favorul următorului Miloș Mihai din Caransebeș reprez. prin avocatul Dr. Dimitrie Novacescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 21.700 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrare și supra-sechestrare, cari s'au prețuit în 5000 Lei — bani și anume: un cazan pentru fabricat țuică se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 7095/1930 G. pentru încasarea creanței de 21.700 Lei — bani capital cu 15% interese din 11 Noemvrie 1930 și speșele de 4571 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 14 Februarie 1931 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la locuința lui Mihai Miloș,** și toți aceia cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus în baza art. 107, 108, din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a Legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 17 Ianuarie 1931.

Șef Portărel **Radulescu**